

**Ба Шурои диссертационии 6D.КОА-003 назди
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Суроғ: 734025,
ш. Душанбе, маҷаллаи Буни Ҳисорак, Шаҳраки
донишҷӯён, бинои таълимии 7, ауд. 102**

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертасияи Каримов Баҳодур Ҳасанович дар мавзуи «Методология ва амалияи бунёдшавии низоми миллии баҳисобгирии молиявӣ дар шароити ҷаҳонишавии иқтисодӣ», ки барои дарёftи дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудит пешниҳод шудааст.

Рушди муосири иқтисоди ҷаҳонӣ бо амиқтар шудани равандҳои ҷаҳонишавӣ ва рақамикунӣ ҳамрадиф буда, зарурати аз нау дида баромадани равишҳои анъанавиро ҷиҳати ташаккул ва фаъолияти низомҳои миллии баҳисобгирии молиявӣ муайян мекунад. Дар чунин шароит барои қишварҳои рӯ ба инкишоф, аз ҷумла Ҷумҳурии Тоҷикистон, масъалаи ҳамгирои низоми миллии баҳисобгирии муҳосибӣ ба фазои байнамилалии иқтисодӣ аҳамияти маҳсус дорад. Аз сифат ва шаффоғияти ҳисботи молиявӣ на танҳо ҷолибияти сармояғузории қишвар, балки самаранокии танзими давлатии иқтисодиёт, инчунин рақобатпазирӣ корхонаҳои ватанӣ вобаста мебошад.

Вобаста ба ин, таваҷҷуҳи муаллиф ба мушкилоти ташкили низоми миллии баҳисобгирии молиявӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ саривақтӣ ва мубрам ба назар мерасад. Таҳқиқоти диссертсионӣ ба таҳияи равишҳои методологӣ ва тавсияҳои амалӣ оид ба мутобиксозии стандартҳои байнамилалии ҳисботи молиявӣ (СБҲМ) ба хусусиятҳои миллӣ нигаронида шудааст, ки барои бартараф кардани монеаҳои мавҷуда ва баланд бардоштани сатҳи эътиими истифодабарандагон ба иттилооти молиявии субъектҳои иқтисодӣ имкон медиҳад.

Навғонии илмии таҳқиқоти диссертационии Каримов Б.Ҳ. дар таҳлили ҳамаҷонибаи ҷанбаҳои назариявӣ, методологӣ ва амалии рушди низоми миллии баҳисобгирии молиявӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ ифода мейбад. Аз муҳтавои автореферат дида мешавад, ки муаллиф диди нави баҳисобгирии муҳосибиро ҳамчун як низоми иттилоотии бисёрҷанба пешниҳод намуда, таснифоти амсилаҳои миллии баҳисобгирии муҳосибиро бо назардошти дараҷаи иштироки онҳо дар равандҳои ҷаҳонӣ аниқ кардааст, таъсири заминаҳои таърихӣ ва иҷтимоию фарҳангиро ба рушди низомҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва иқтисодиёти қишварҳо асоснок кардааст.

Таҳияи амсилаи концептуалии таъсири ҷаҳонишавӣ ба низомҳои миллии баҳисобигирии муҳосибӣ (саҳ. 26) натиҷаи назарраси таҳқиқот мебошад. Инчунин барои дарки беҳтари таъсири ҷаҳонишавӣ ба баҳисобигирии муҳосибӣ ва ҳисботи молиявӣ дар автореферат ҷадвале пешниҳод шудааст, ки дар он ҷанбаҳои асосии ин таъсир мураттаб карда шудаанд (саҳ. 28).

Дар автореферати диссертатсия зарурати табдили низоми миллии баҳисобигирии муҳосибӣ дар асоси СБҲМ ва технологияҳои рақамӣ асоснок карда шуда (саҳ. 40), инчунин тадбирҳои амалӣ оид ба рушди сиёсати баҳисобигирий (саҳ. 46) ва такмили низоми назорати дохилӣ дар шароити гузариш ба стандартҳои байналмилалӣ (саҳ. 51) пешниҳод карда шудаанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационии Каримов Б.Ҳ. аҳамияти қалони илмӣ доранд, зоро онҳо ба инкишофи назарияи баҳисобигирии муҳосибӣ ва асосҳои институтсионалии он дар шароити ҷаҳонишавӣ мусоидат меқунанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот аз имкони татбиқи тавсияҳои таҳияшуда ҳангоми мукаммалсозии заминаи меъёрий ва ташкили баҳисобигирии муҳосибӣ дар субъектҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон иборат аст. Аҳамияти иқтисодии кор дар он ифода меёбад, ки татбиқи тадбирҳои пешниҳодшуда самараи баҳисобигирии молиявiro баланд бардошта, ҳароҷоти корхонаҳоро кам ва шаффоғияти иттилооти молиявiro беҳтар меқунад. Аҳамияти иҷтимоии таҳқиқот бо таҳқими эътиmod ба ҳисботи молиявӣ, баланд бардоштани ҷолибияти сармоягузории кишвар ва беҳтар намудани сифати омодасозии кормандони соҳаи баҳисобигирии муҳосибӣ алоқаманд аст.

Сарфи назар аз арзиши баланди илмӣ ва амалии таҳқиқот, дар кор баъзе нуктаҳое мавҷуданд, ки тавзехотро талаб меқунанд:

1. Автореферат ба баҳодиҳии миқдории самаранокии тадбирҳои пешниҳодшуда оид ба татбиқи СБҲМ ба таври кофӣ тамаркуз намекунад.
2. Тавсияҳои пешниҳодшуда оид ба рақамикунонии баҳисобигирии муҳосибӣ хосияти умумӣ доранд, ки таваҷҷӯҳи амалии онҳоро коҳиш медиҳад.
3. Дар як қатор қисматҳои автореферат маводи назариявӣ зиёдатӣ буда, ба мисолҳои амалӣ кам диққат дода мешавад.

Ин эродҳо хосияти ҷузъӣ доранд ва баҳои умумии мусбати корро паст намекунанд.

Автореферати диссертатсияи Каримов Баҳодур Ҳасанович дар мавзуи «Методология ва амалияи бунёдшавии низоми миллии баҳисобигирии молиявӣ дар шароити ҷаҳонишавии иқтисодӣ» муҳтавои таҳқиқотро инъикос намуда, бо дараҷаи баланди мубрамӣ, навғонии илмӣ ва аҳамияти амалӣ фарқ меқунад. Натиҷаҳои бадастомада барои рушди низоми миллии баҳисобигирии молиявӣ ва мутобиқсозии он ба стандартҳои байналмилалӣ аҳамияти қалон доранд. Чунин мешуморем, ки диссертатсия ба талаботи даҳлдори «Тартиби додани

дарацаҳои илмӣ» (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267) ҷавобгӯ буда, ҳуди муаллиф барои гирифтани дараҷаи илмии доктори илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08 – Баҳисобигирии мухосибӣ ва аудит сазовор аст.

**Доктори илмҳои иқтисодӣ., дотсенти
кафедраи баҳисобигирии мухосибӣ ва
андозбандии Доғишгоҳи давлатии Данғара**

Қодирзода Ҳ.Қ.

Имзои Қодирзода Ҳ.Қ. -ро тасдиқ мекунам:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои маҳсуси
Доғишгоҳи давлатии Данғара

Тоирзода С.Т.

Суроғ: 735320, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳраки Данғара, кӯчаи Марказӣ 25,

Тел: (+992) 934348558, E-mail: andoz-73@mail.ru

“28” 08 2025c.